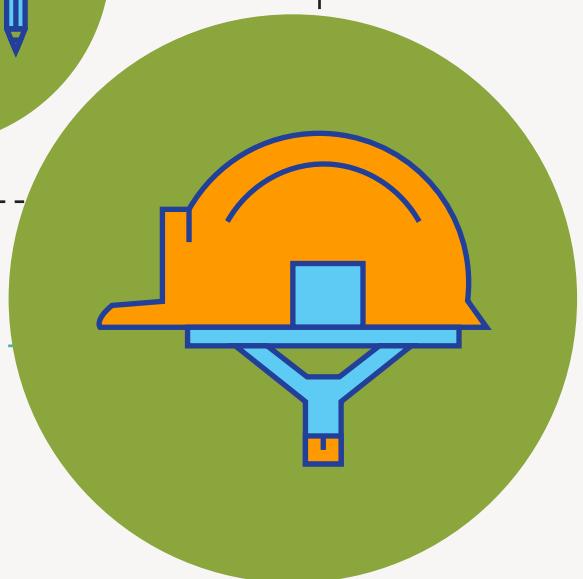
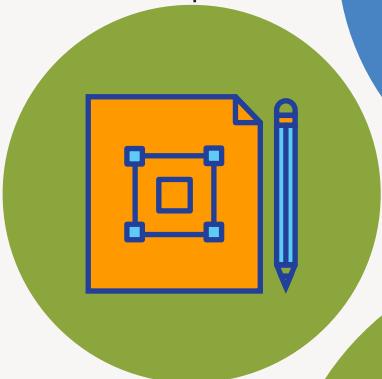
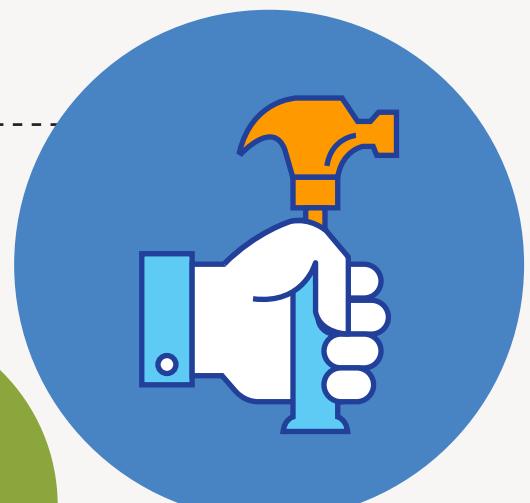

Klei bhiă̄n mă̄ bruă̄ leh ană̄n klei
êđă̄p ênang êjai mmông mă̄ bruă̄
cih hlă̄m hră̄ đîêt anei

**Klei bhiă̄n mă̄ bruă̄ leh
ană̄n klei êđă̄p ênang
êjai mmông mă̄ bruă̄
cih hlă̄m hră̄ đîêt anei**

Asylum Access Thailand

Ako mjing hlăm thun 2007, Asylum Access Thailand (AAT) jing sa êpul amâo djo mōng knuk kna ôh leh anän jing sa go sang hong Asylum Access. Hmei mă bruă ciăng kơ klei phiän anak mnuih duï jing sit kơ phung mnuih tị nạn. Hmei knang sit jih jang phung mnuih tị nạn duï māo cơ hội mtăp mđor hlăm klei hdip mrâo.

AAT duï hñun thâo, mtô lac kơ klei phiän leh anän ăt duï đại diện brei kơ mnuih tị nạn ciăng kơ kwuh akâo dôk juh hlăm klei bi leh hră m'ar bi klă mōng phung Cao Ủy Liên Hợp Quốc kơ mnuih tị nạn (UNHCR) ti Bangkok. Mnuih hriê juh ti văñ phòng hmei anei mōng 40 län car mdê mdê. Lu êdi le mōng phung Pakistan, Vietnam, leh anän phung kur, đa đa ăt māo mōh mōng Somalia, Srilanka, Khach, Afghanistan, Iraq leh anän lu car mkän đa đa. Ciăng kơ duï dru bruă leh anän hñun mdah klei phiän anei hong lu mta klei blu, hmei mtô bi hriäm mnuih tị nạn mōh jing pô mblang.

AAT ăt mjing mōh hoạt động mgum mguôp duï brei klei thâo, mđi ai hlăm klei phiän hlăm cộng đồng ciăng kơ mđi kyar khâ näng mnuih tị nạn. Bruă hmei mă le kiă kriê êpul bruă mă dân chủ, klei đru hlăm epul mnuih, leh anän klei đru mtăp mđor ciăng kơ mđi kyar klei hdip mda leh anän duï pok klei hriäm mse si thâo ruah klei ciăng ih pô.

AAT mă bruă mbit hong phung Thai leh anän êpul Đông Nam Á, mbit hong Liên minh kơ quyền lợi kơ mnuih tị nạn (Coalition for the Rights of Refugees) leh anän kơ phung mnuih amâo māo län car ôh (CRSP), mnuih tìm kiếm tị nạn Bangkok (Bangkok Asylum Seeker) leh anän mạng lưới hỗ trợ người tị nạn (Refugee Assistance Network) (BASRAN) mạng lưới người tị nạn đô thị cốt lõi (the Core Urban Refugee Network) (CURN) leh an än mạng lưới người tị nạn Châu Á Thái Bình Dương (Asia Pacific Refugee Rights Network) (APRRN). Mōng phung êpul mgum mguôp mă bruă anei yoh, hmei mbit mdräm ứng hộ klei mra mlih hlăm klei phiän mōng car Thai ciăng kơ duï răng mgang phung mnuih tị nạn leh anän wăt phung mnuih dôk tui duah klei tị nạn ktang hin hlăm djăp anôk

Liên lạc hong hmei

Địa chỉ: 1111/151 Ban Klang Muang, Ladphrao Road, Chankasem, Chatuchak, Bangkok 10900

Mrô điện thoại : +66 2 513 5228

Email: thailand@asylumaccess.org

MỤC LỤC

1. Klei bhiă̄n mă̄ bruă̄	1
1.1 Klei tu ư̄ bruă̄ mă̄	2
1.2 Klei tu ư̄ kơ̄ klei mă̄ bruă̄	3
2. Klei êđă̄p ênang hlă̄m anôk mă̄ bruă̄	10
2.1 Bruă̄ mkra púk sang	11
2.2 Bruă̄ mă̄ hlă̄m sang huă̄ bơng	14
2.3 Bruă̄ mă̄ hlă̄m anôk kcoh jhum ao	16
2.4 Bruă̄ mă̄ kơ̄ klei ngă̄ púk hma	17
2.5 Bruă̄ mă̄ kih wac púk sang	19
2.6 Bruă̄ mă̄ ktro kjham mkă̄n đā đā	22

Klei hngah

AAT jing pô mkra hră̄ ELS đîêt anei. Klei cih hlă̄m hră̄ ELS anei amâo djo klei mtô pháp lý ôh leh ană̄n amâo duí knang kơ̄ djă̄p mta klei cih bønei ôh. Hră̄ anei ciă̄ng hun mdah thông tin chung hlă̄m hră̄ klah cun, hră̄ anei hin êjai mmông mkra hră̄ anei. Klei hun mdah hlă̄m hră̄ ELS anei cih hră̄ anei hin hlă̄m mlan sa pă̄n thun 2020. Klei hun mdah cih hlă̄m hră̄ anei sră̄ng bi mlih.

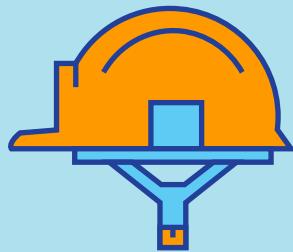
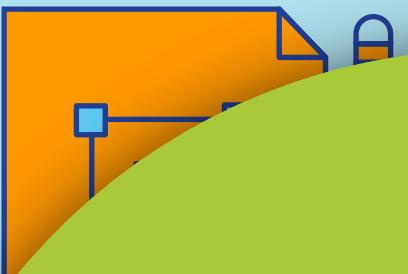
Todah mâo ya mta klei ciă̄ng êmu, iêu êmu hong AAT.

Tài trợ m挣钱 knuk kna car My

1

Klei bhiän mă bruă

Klei tu ុំ bruă mă

Klei tu ុំ anei jing klei tu ុំ hong pô mă bruă leh anăñ pô mun mnuih mă bruă ciăng kơ mlih mă prăk biă dah klei mă bruă anei amâo duí ngă êgao klei bhiăñ anak mnuih ôh leh anăñ tui hluê si klei jăk. Klei tu ុំ anei duí moh cih hlăm sa pok hră amâo dah tu ុំ hlăm klei blu hrăm. Klei tu ុំ bruă mă duí bi mlih mmông mă bruă amâo dah mmông mă bruă amâo thâo coh cuăñ ôh.

Bi hmô: sa cô nai sang hră cih sa pok hră tu ុំ hong sang hră ciăng kơ pô nai anăñ mtô hđeh, sa cô pô khua hlăm sang huă bơng mun pô mă bruă năm hruê hlăm sa hruê kăm.

Klei mkăñ hlăm klei mă bruă

Mối quan hệ

Klei tu ុំ bruă mă duí mào quyền leh anăñ nghĩa vụ kơ jih dua nah ting. Pô mă bruă tu ុំ kơ klei arăng yua mă bruă leh anăñ pô mun mă bruă kla prăk yoh sit pô mun anăñ mun arăng mă bruă. Kla prăk ăt kla djo mmmông moh, mse si: kla grăp hruê, amâo dah grăp mlan, amâo dah êjai mmông hlăm bruă mă.

Mục đích

Klei tu ុំ bruă mă anei ngă tui hluê mse si pô mun nu yua yoh, pô mun anei nu duí dhiăm klei bhiăñ hlăm hră tu ុំ amâo dah trách nhiệm kơ pô mă bruă.

Prăk mlan

Klei kla prăk mlan bruă mă tui hluê hlăm hră tu ុំ.

Klei mjuh he klei tu ư

Wăt kơ pô cih klei tu ư amâo dah tu ư hong klei blu hrăm đuc, tơ dah hlăm hră tu ư anănu amâo mâm lac ôh dum enoh sui mă bruă, tơ snăñ duí 1 hlăm 2 cô lac ti dlōng anei bi mjuh klei tu ư biă dah cih sa pok hră hûn mdah, êlâo kơ truh hruê kla prăk mlan amâo dah hûn djo hruê kla prăk mlan mtăm, srăng mâm hiêu lực hlăm hruê kla prăk mlan anănu.

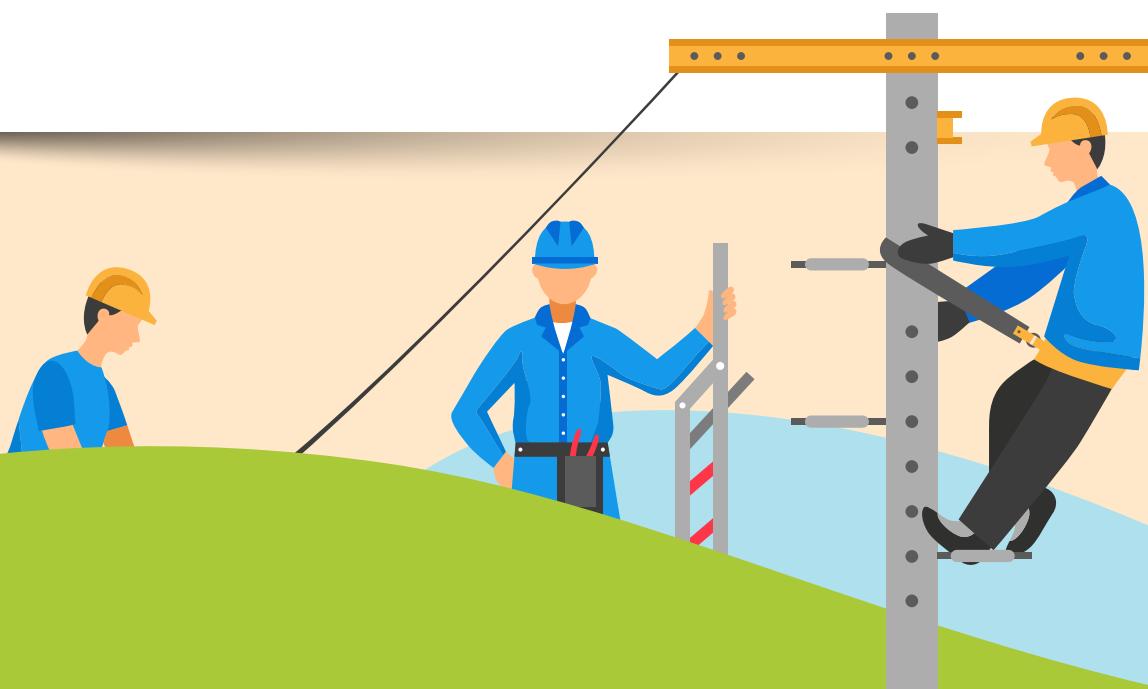
Klei đru kyua mjuh bruă mă

Tơ dah pô nu mun mă bruă bi mjuh klei mă bruă biă dah amâo mâm lý do chính đâng ôh anănu, si tō hmô: cong ciăng ngă klei jhat kơ pô mă bruă, bi msöh klei bhiän mă bruă, v.v. Tui hluê hlăm klei bhiän knuk kna, pô mun mă bruă kla prăk kơ pô mă bruă mun.

Klei tu ư mă bruă

Anei le jing klei tu ư kơ klei mă bruă kơ phung pô mun mă bruă mse si sa cô nhâ thâu độc lập, biă dah bruă anei le nu nhận bruă nu pô, bruă bơng tui hluê sản phẩm. Si tō hmô: bruă mă anănu le bruă mă coh cuän leh anănu mâm mmông coh cuän kơ bruă mă anănu.

Tō hmô: Dăp djam bơ kpung leh anănu pe he ako amrêc anănu.

Klei mkăń hlăm klei tu ុមា bruă

Mỗi quan hệ

Kơ klei tu ុមា bruă anei (pô mă bruă hjăń păń) tu ុ bi leh bruă mă pô nu mun jao bruă anăń. Pô arăng yua mă bruă anăń tu ុ moh srăng kla brei prăk tơ dah pô arăng mun nu bi leh he bruă nu mă leh anăń jao wit kơ pô mun nu. Pô mun bruă amâo duí māo thăm quyến bi kmhal pô mă bruă hjăń păń ôh.

Mục đích

Klei tu ុ kơ klei mă bruă truh kơ klei bi leh bruă mă amâo dah mnơng drei mkra bi leh. Amâo māo djo brei êjai mmōng mă bruă ôh.

Tăp hnơng kơ klei mă bruă hjăń păń

Pô mă bruă hjăń păń māo klei ngă bruă hjăń ciăng kơ bi leh he bruă anăń. Năng ai pô mun mă bruă ăt duí moh mtô lac biă dah amâo srăng gai git amâo dah coh cuăń dum mmōng nu mă bruă. Kyua anăń, pô mă bruă hjăń păń amâo srăng tu klei bi khmal.

Prăk mlan

Klei brei prăk srăng kơ bruă mă nu jing ang moh he leh anăń tui hluê moh bruă mă sa blu amâo dah lu blu.

Tơ dah pô mun mă bruă am â o djo knong mđing kơ boh tu kơ bruă mă biă dah wăt mđing kiă moh kơ mmōng hruê mă bruă, klei ngă êjai mmōng dôk mă bruă, wăt tơ dah bi leh leh jih yoh bruă mse si hruê mmōng bi klă leh anăń, snăń yoh nu atăt drei māo mỗi quan hệ mōng pô mun bruă mă hong pô mă bruă mun. Mỗi quan hệ anei mse moh hong klei tu ុ bruă mă leh anăń tui hluê mse si klei bhiăń knuk kna car Thai duí mkra.

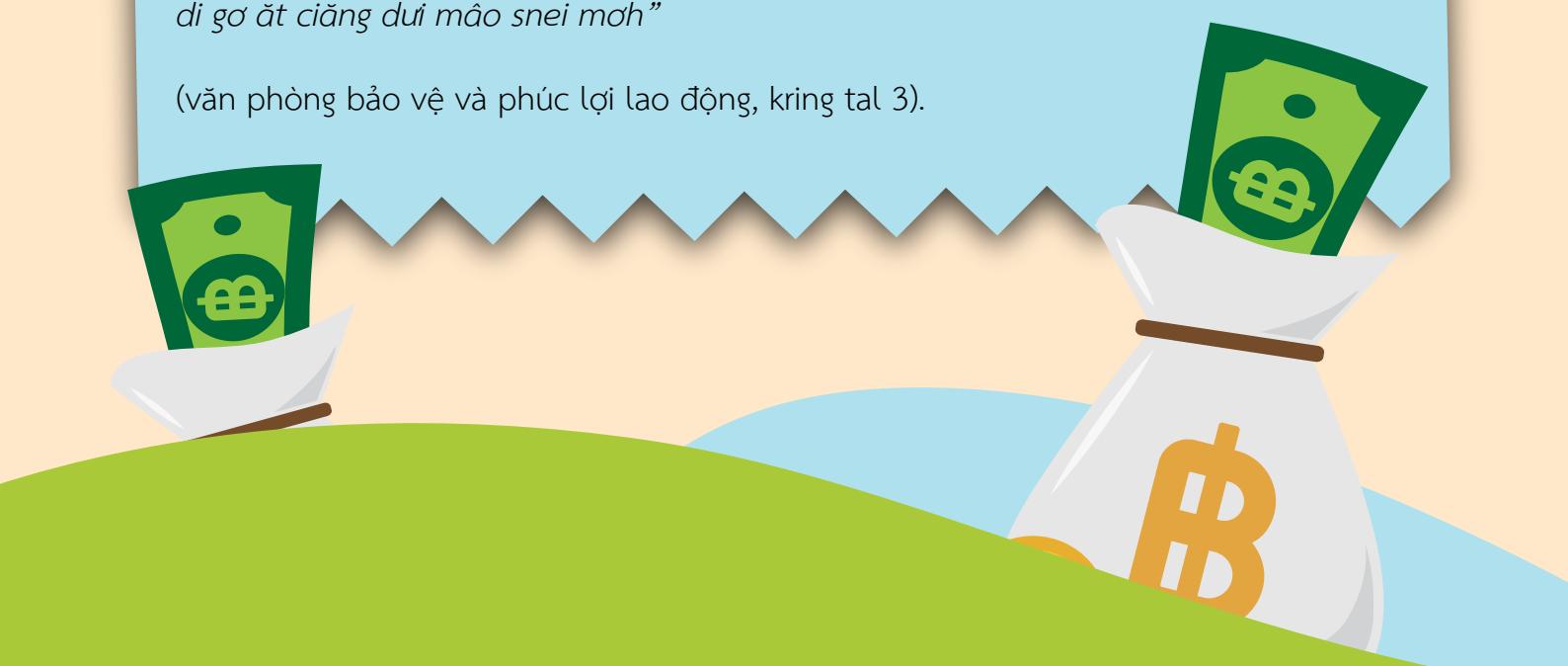

Ênoh mă prăk biă êdi grăp hruê

Wăt tơ dah klei tu ឱ្យ mă bruă nu amâo mâo klei tu dùn mse si hong klei tu ឱ្យ bruă mă,

*“prăk mă bruă ៗត nu yuôm bhăń moh kơ phung gơ mă bruă hjăń păń,
di gơ ៗត ciăng dui mâo snei moh”*

(văn phòng bảo vệ và phúc lợi lao động, kring tal 3).

lương tối thiểu	Khu vực
336 baht (2 tỉnh)	Chon Buri and Phuket
335 baht (1 tỉnh)	Rayong
331 baht (6 tỉnh)	Bangkok, Nakhon Pathom, Nonthaburi, Pathum Thani, Samut Prakan leh anän Samut Sakhon
330 baht (1 tỉnh)	Chachoengsao
325 baht (14 tỉnh)	Krabi, Khon Kaen, Chiang Mai, Trat, Nakhon Ratchasima, Ayutthaya, Phang-nga, Lop Buri, Songkhla, Saraburi, Suphan Buri, Surat Thani, Nong Khai leh anän Ubon Ratchathani
324 baht (1 tỉnh)	Prachin Buri
323 baht (6 tỉnh)	Kalasin, Chanthaburi, Nakhon Nayok, Mukdahan, Sakhon Nakhon leh anän Samut Songkhram
320 baht (21 tỉnh)	Kanchanaburi, Chainat, Nakhon Phanom, Nakhon Sawan, Nan, Bung Kan, Buri Ram, Prachuap Khiri Khan, Phatthalung, Phitsanulok, Phetchaburi, Phetchabun, Phayao, Yasothon, Roi-et, Loei, Sa Kaew, Surin, Ang Thong, Udon Thani leh anän Uttaradit

Mâo klei dui døng møng mlan sa, thun 2020. Énoh prák biă êdi ti gu anei.

lương tối thiểu	Khu vực
315 baht (22 tỉnh)	Kamphaeng Phet, Chaiyaphum, Chumphon, Chiang Rai, Trang, Tak, Nakhon Si Thammarat, Phichit, Phrae, Maha Sarakham, Mae Hong Son, Ranong, Ratchaburi, Lampang, Lamphun, Si Sa Ket, Sathun, Sing Buri, Sukhothai, Nong Bua Lamphu, Uthai Thani leh anăñ Amnat Charoen
313 baht (3 tỉnh)	Narathiwat, Pattani leh anăñ Yala

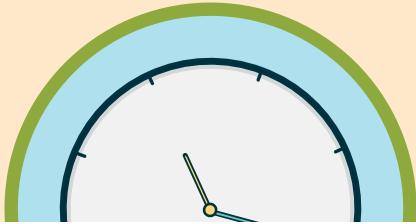
Nguồn: Bộ lao động (www.mol.go.th) døng møng lơ 2 mlan 1, 2020

Klei bhiän thương mại leh anăñ phung mnuih buôn sang car Thai Lan mjing klei kơ klei tu ư kơ klei mă bruă:

Công cụ leh anăñ vật liệu:

- Công cụ amâo dah mnøng ciăng kơ đru bruă pô mă bruă, klei mtrun kơ klei mă bruă anei móng pô nhà thầu, (mục 588).
- Tơ dah vật liệu anăñ pô mun bruă mă nu brei, phung nhà thầu răng bi jăk sit yua mnøng anăñ leh anăñ đăm bi liê lu ôh. Tơ dah leh leh mă bruă lo ba wit he mnøng mnuă kơ pô mun bruă, (Mục 590).
- Tơ dah mâu klei soh amâo dah klei lo bi kdung bruă ngă móng pô mun, amâo dah kyua klei hriê ba vật liệu amâo dah kyua móng klei tăt gai móng nu, tơ dah snăń, pô giao thầu amâo guôn chịu trách nhiệm ôh, biă dah knong hlăm điều kiện le ting giao thầu nu tháo kơ klei anei leh anăñ hñ mdah kơ pô mun tháo moh kơ klei anei. (Mục 591)

Hruê mmông bi leh bruă

- Tơ dah bruă pô mkra anăñ nu leh êgao mmông bi coh cuăñ hlăm hợp đồng, amâo dah amâo mâm klei bi coh cuăñ hruê mmông ôh, tơ dah hruê mmông anăñ nu găñ gao leh, pô mun bruă mă duí mtrun ênoh prăk mă bruă amâo dah hlong lui tơ dah truh mmông yuôm bhăñ hlăm hợp đồng, (Mục 596).
- Tơ dah pô giao thầu tu ư klei mă bruă biă dah amâo đặt êlâo ôh, pô nhận thầu amâo guôn chịu trách nhiệm ôh kơ klei bi leh bruă êmut, (Mục 597)
- Tơ dah hlăm klei bi leh bruă êmut amâo dah klei yua bruă anei mâm klei amâo mâm djo, pô giao thầu duí mâm klei pioh he prăk mă bruă, trừ khi pô nhận thầu brei klei bảo đảm thích đáng, (Mục 599).

Ênoh prăk mă bruă

- Srăng brei prăk tơ dah bi leh he bruă mă anăñ. Tơ dah bruă mă srăng tu ư hlăm grăp phän, leh anăñ ênoh prăk ăt coh cuăñ leh moh hlăm grăp phän, tơ dah snăñ, ênoh prăk mă bruă srăng kla hlăm hruê nu tu ư kơ klei anăñ, (Mục 602)
- Tơ dah nguyên liệu anăñ phung nhà thầu brei, leh anăñ bruă mă anăñ bi jhat he amâo dah bi rung he yoh êlâo kơ lo ba wit kơ arăng, snăñ nhà thầu srăng tu klei thiệt hại anăñ biă dah klei bi rai anăñ amâo kbiă mogn phung nhà thầu ôh. tơ dah klei truh mse si snăñ amâo guôn lo kla prăk ôh, (Mục 603).
- Tơ dah nguyên liệu anăñ phung giao thầu brei, leh anăñ bruă mă anăñ bi jhat he amâo dah bi rung he yoh êlâo kơ lo ba wit kơ arăng, snăñ pô giao thầu srăng tu klei thiệt hại biă dah klei bi rai anăñ amâo kbiă mogn phung nhà thầu ôh. Tơ dah klei truh mse si snăñ amâo guôn kla prăk ôh trừ khi klei luc lăm anăñ mogn pô giao thầu, (Mục 604).

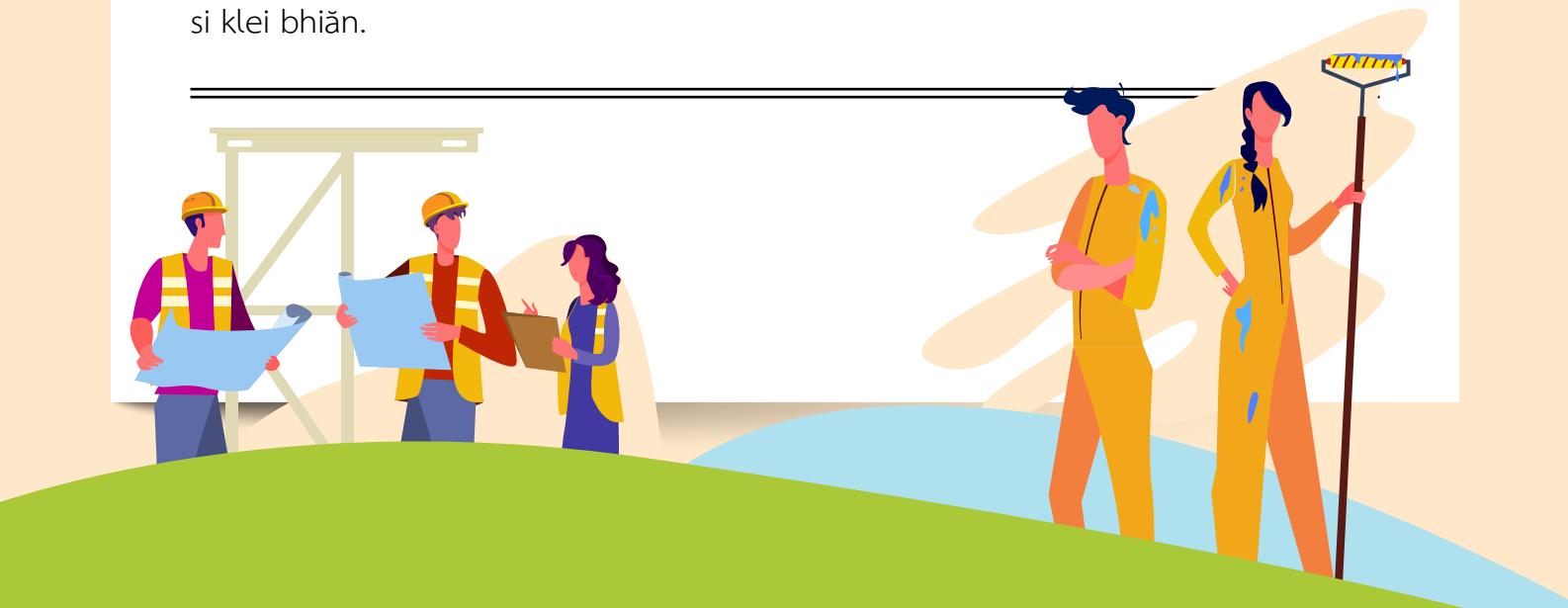

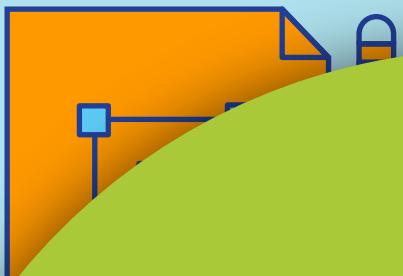
Klei bi mjuh klei tu u mă bruă

- Tơ dah bruă mă anăń ka bi leh ôh, pô mun bruă mă dui bi mjuh klei tu u mă bruă biă dah kla prák bôi thường thiệt hại kơ pô nhà thầu kyua klei mjuh klei tu u mă bruă (Mục 605)
  - Yuôm phän snăk tơ dah drei mđing kơ klei mjuh klei tu u mă bruă le quyên kơ pô thuê. Biă dah, pô thuê ät kla moh prák bôi thường kơ nhà thầu tơ dah mao ya mta klei thiệt hại kơ pô anăń.
-

Si ngă drei srăng ngă tơ dah ih mao klei bi ngă hong pô mun bruă mă?

1. Gir blu hrăm hong pô mun mă bruă amâo dah pô thuê kơ quyên ih dui mao ti gu klei bhiän knuk kna Thai hlăm hệ thống pháp lý. Bi hmô: quyên dui mao prák mă bruă grăp hruê.
2. Tơ dah klei blu hrăm anăń amâo dui ôh, ih dui moh nao bi mtuôm hong luật sư hlăm AAT. AAT brei lời khuyên pháp lý tơ dah mao klei tranh chấp hlăm klei mă bruă kơ dua klei tu u wăt klei tu u bruă mă leh anăń wăt klei tu u mă bruă. Tơ dah ciăng tháo lu hin kơ klei anei, ih iêu kơ pô tiếp tân.
3. Tơ dah ih hưn mdah klei truh ih kơ AAT, ih prăp miêt yoh lu thông tin ih tháo tui si ih dui. Mse si: anăń, chi tiết liên lạc pô nu mun mă bruă, mmông mă bruă, ti anök mă bruă, rup, v.v.
4. Tơ dah sa cō pô hưn mdah kơ luật sư tháo kơ klei pô mun mă bruă amâo mao mtăp mđor kơ klei tu u bruă mă amâo dah ngă klei soh hlăm klei tu u bruă mă, dui AAT đru blu hrăm hong pô thuê klei kơ prák, bôi thường, klei ruă êka tui si klei bhiän.

2

Klei êđăp ênang hlăm anôk mă bruă

Kyua dah Thai lan amâo mâm tu ư ôh klei dui mâm bruă wăt kơ phung tị nạn leh anän phung tui duah tị nan, phung tị nạn leh anän mnuih tím kiém tị nạn ti car Thai lan dleh snăk dui mâm klei mtăp mdor leh anän dui mâm biă đuc kơ klei êđăp ênang hlăm điêu kiện mâm bruă. Lu mta bruă di gợ ngă jing bruă hui hyut s'ăi, tăp năng ăt mâm klei ktu juă, mgô hlăm klei mâm bruă moh. Kyua anän, yuôm phän êdi yoh kơ klei mđi kơ klei thâo klei êđăp ênang hlăm anök mâm bruă hlăm phung tị nạn leh anän mnuih tui duah klei tị nạn ciăng kơ đâm bǎo di gợ dui mâm klei êđăp ênang leh anän dui mâm klei jăk jin.

Dûm mta klei mâm bruă

Bruă mkra puk sang

Tui hluê hlăm văn phòng thống kê quốc gia Thái Lan, phung mnuih mâm bruă hlăm bruă mkra puk sang kraih mtuôm hong klei hui hyut “klei truh kjham leh anän truh kơ klei djiê” so hong bruă mâm mkăń. Biă dah, hlăm djăp mta klei truh, klei truh hlăm klei mâm bruă ăt dui moh răng mgang leh anän mdêc đuê hong klei bi mđi klei thâo săng hui hyut amra truh leh anän bi mđi klei lông ngă klei êđăp ênang êjai mmông mâm bruă.

1. Si ngă ciăng kâo dui mâm klei đâm bǎo klei êđăp ênang êjai mmông mâm bruă hlăm anök mâm bruă mkra puk sang?

- Mâm klei thâo săng leh anän bi min kơ klei hui hyut srăng truh êjai anök ih mâm bruă.
- Tơ dah drei mâm klei bi min leh ya mtei srăng truh kơ drei, snăń ăt bi min moh si ngă srăng răng mgang đâm klei truh anän truh kơ drei ôh.
- Răng mgang bi jăk mnong mnuă mâm bruă ciăng kơ mnong mnuă anän ăt dui thâo yua jăk. Ih yua mnong mnuă mâm bruă bi djo tui hluê si bruă mâm anän moh. Pioh mnong mnuă bi jăk leh anän bi mdoh he.
- Răng kngan, kđiêng ih,v.v. mong máy móc thâo kpu mgei.
- Ih cut h'ô thiết bị an toàn ih pô mse si ală king răng mgang, đuôn bảo hộ, cut găng, druôm jơng êjai mmông mâm bruă ktro leh anän mâm tlei kă an toàn moh tơ dah ih mâm bruă bơ anök dlông.

2. Si ngă ciăng kơ răng mgang asei mlei kâo ti anôk mă bruă?

Răng mgang ală ih ti anôk mă bruă

- Yua mnong pioh răng mgang kơ ală ih bi djo mse si ală king răng mgang amâo dah king pioh mă bruă.
- Biă dah ală king pioh răng mgang ală ih anăń āt dôk jăk.

Răng mgang kngan ih ti anôk mă bruă

- Đám bảo le anôk ih dum bộ phận răng mgang máy anăń ti djo anôk (gang he bộ phận máy thô kpu mgei) leh anăń āt dôk thô yua jăk.
- Kăp mđing dlăng nanao yoh kơ máy móc kpu mgei.
- Ktruă găng răng mgang.
- Djă mnong mnuă djo tui si ti năń nu cih lac.

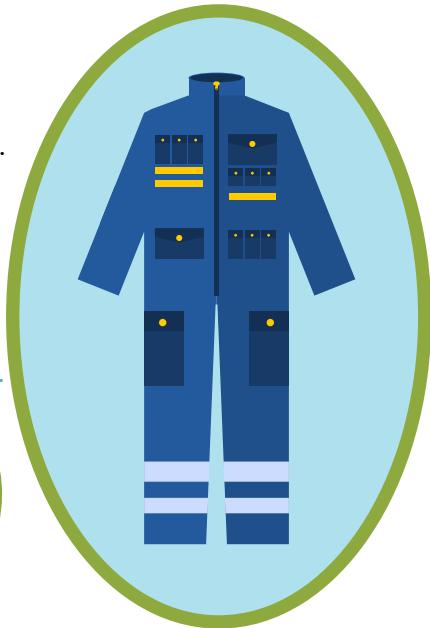

Êjai yua ênhan

- Ksîêm dlăng ênhan anăń āt dôk jăk moh he êlâo kơ yua.
- Ruah ênhan djo tui si bruă mă.
- Đăm pu ba ênhan ôh tơ dah măo lu mnuih giăm anăń.

Cut h'ô jhum ao djo kdrăp

- Cut h'ô jhum ao man trip. Tơ dah kngan ao dlông đei amâo dah nu mđung hiu đei, jhum ao êhluê anăń sit mmông mă bruă srăng ngă đuôm hlăm máy móc amâo dah ngă kơ ih le buh.
- Cut druôm jơng măo do guôm ti ko druôm jơng anăń ciăng kơ mgang tơ dah măo mnong le djo jơng amâo dah đăm juă djo mnong knur. Druôm jơng djo kdrăp mă bruă āt dui moh răng mgang ih đăm k'sak mphor le mōng ênhan leh anăń răng mngang aruăt ti jơng ih.
- Đua đuôn bảo hiĕm ciăng kơ mgang ih đăm măo klei truh kjham ti boh ko tơ dah măo mnong le mōng dlông amâo dah ih le buh k'sak. Đua đuôn bảo hiĕm tăng cơ hội dui măo klei hdip tơ dah măo klei truh.
- Hlei pô măo buk dlông kă he buk amâo dah guôm he.

Sit djă mnơng mnuă ...

- Jăk hin yoh tơ dah ih đăm djă ôh dụng cụ mă bruă dleh djă sit ih đī amâo dah trun ênhan.
- Dụng cụ anăń tơ dah brei kơ găp mă bruă mogn pô anei truh kơ pô dih đăm kbir ôh.
- Pô mă bruă djă công cụ amâo dah thiết bị prong ti dlōng mra kăp ksiêm dlăng yoh khoảng cách sit tơ dah ih hwir mtluôn amâo dah êrô êbat giăm anôk dôk mă bruă.
- Amâo dui djă ba ôh mnơng măo ko knur mse si sa đin amâo dah tua vít hlăm kdô. Jăk hin yoh tơ dah ih dum mnơng mnuă anăń hlăm hộp dum mnơng, ko ti gu tơ dah kă hlăm klei, amâo dah kdô jhum, amâo dah sit djă ti kngan anăń răng đăm brei do knur anăń giăm asei mlei pô ôh.
- Pioh jih mnơng mnuă sit amâo lo yua ôh. Tơ dah dum mnơng bơ dlōng mse si giàn giáo anăń ngă klei truh kjham kơ phung dôk bơ gu. Klei truh kjham hin yoh tơ dah kring anăń măo klei kpu mgei ktang.

Mă bruă dui măo klei h'it ênang hong hóa chất

- Đọc bi nik klei arăng cih mtô êlăo kơ yua ya mta hóa chất anăń.
- Cut h'ô amâo dah ktruă mnơng bảo hộ bi djo.
- Rao kngan nanao tơ dah leh yua hóa chất. Đăm sô ti bô amâo dah mnơng bơng ôh tơ dah ka rao kngan leh yua hóa chất.
- Tơ dah leh yua kđăl kăt bi kjăp.

Mă bruă măo klei h'it ênang hong máy móc

- Tháo săng bi klă si ngă klei mă bruă hlăm máy móc leh anăń si ngă máy nu êran, biện pháp răng mgang klei h'it ênang leh anăń tháo ti anôk nu công tắc mjuh.
- Bi klă klei kơ bộ phận răng mgang máy, rào chăń, leh anăń thiết bị mgang dui mkra sa bit anôk.
- Amâo dui mkra amâo dah sut ôh êjai máy dôk êran.
- Hlei pô măo buk dlōng anăń kă he amâo dah guôm he. Tơ dah amâo răng, srăng măo klei truh kjham snăk tơ dah nu đuôm hlăm bộ phận máy êjai máy dôk êran. Máy anăń srăng ktung mnuih mă bruă đuôm hlăm năń, ngă kplac amâo dah bi mlih bô mta.

Mă bruă h'it ênang hong cần trục

- Pô nu mă bruă hong cần trục anei môô chûng chỉ mă bruă koh duí yua.
- Ksîêm dlăng cần trục ciăng kơ đâm bảo ăt dôk mă bruă jăk.
- Bi min yoh kơ ya mta klei truh amra truh leh anăñ môô kế hoạch êlâo kơ êyuôt tlei.
- Amôô duí yua ôh cần trục pioh mdiăng mnuih.
- Amôô duí yua cần trục pioh ktung mnøng ôh.

Mă bruă h'it ênang ti sang dlông

- Tơ dah mă bruă hlăm anôk dlông, dàn giáo anăñ mkra bi jăk leh anăñ môô đai an toàn.
- Tơ dah nao giăm ti anôk nền móng dlông, kăp răng anôk hong hlăm rănh anăñ. Môô leh klei tuôm truh kyua dluh rănh hlăm anôk mă bruă.
- Đâm bảo dum ênum thiết bị êjai mmøng mă bruă kring bơ dlông.

Bruă mă hlăm sang bơng huă

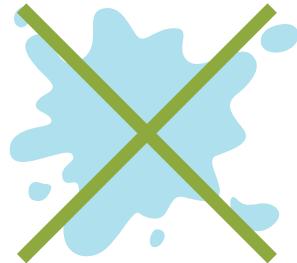
1. si ngă ciăng đâm bảo kâo srăng duí môô klei h'it ênang êjai mmøng mă bruă hlăm sang bơng huă amôô dah hlăm sang pui?

- Amôô duí lui ôh kpur amôô môô mnuih dôk kiă êjai mmøng ih dôk đeh mnøng, ăm amôô dah luôc. Tơ dah ih đuê phiêo đuc tu möh, amôô duí lui ôh kpur pui hjăñ, mjiê he tơ dah snăñ.
- Tơ dah ih dôk ăm, tuk, luôc mnøng bơng, kăp iêp dlăng nanao yoh leh anăñ yua do hẹn mmøng ciăng kơ nu duí hun ih dôk tuk mnøng.
- Pioh jih ya mta mnøng ênuíh pui bơng, găng djă hlăm lò nướng, mnøng hong kyâo, hră m'ar amôô dah hruh ksu, hruh mnøng, jhiăm mnei amôô dah rèm băng phă – bi kbuí he mñg kpur tuk sei djam.
- Pioh kpur, lò nướng, đầu đốt bi doh.
- H'ô ao bah păl, man trip sit dôk tuk. Jhum ao prong srăng bơng pui tơ dah bi siă hong pui ga amôô dah lò cuh pui.

2. Si ngă kāo ngă ciăng kơ răng mgang kāo đăm le buh hlăm kpur pui ôh?

Tơ dah djăp mta mnơng jingyuôm phăñ êđi êjai mmông tuk sei djam, ih srăng ciăng êmiêt mtăm yoh tơ dah leh ih prăp êmiêt kơ mnơng bong huă. Biă dah tơ dah ih bi hok mnơng ti gu sang, jăk hin yoh ih hlong êmiêt mtăm, tơ dah amâo măo êmiêt, klei anăñ mtăm srăng ngă ih le buh. Klei anei tăp năng amâo thăo hnêc ôh, biă dah kăp mđing kơ klei mtuk mtul, mnơng hok ti gu sang, klei anăñ ênuîh ngă klei truh.

3. Si ngă klei kāo dui mgang kāo pô đăm khăt he djo kngan amâo dah mka kngan êjai mmông yua mnơng knur?

- Yua dhong nu sắc nanao.
- Đăm djă mnơng bong ti kngan ôh êjai mmông ih khăt mnơng.
- Khăt mnơng ti dlông thót nanao (yua do mgang đăm nu k'sak amâo dah dum jhiăm sut jhiên mngan ti gu ciăng kơ đăm k'sak)
- Dum kđiêng kngan ti dlông êlah dhong kăp djă krong tăm nu k'sak he mogn kngan.
- Pioh kơ anôk djă dhong anăñ doh amâo đuoêm ea prăi amâo dah mnơng mphor mkăñ.
- Pioh dhong kbuí hong góc quầy ciăng kơ răng đăm nu kdah truh ti năñ.
- Đăm gir ciăng mă ôh tơ dah dhong nu le.
- Rao he bi doh tơ dah leh yua dhong. Đăm dum ôh dhong hlăm to kbu, anôk drei amâo dui thăo buh ôh anăñ. Bi hwir he êlah dhong tơ dah ih rao nu.

4. Si ngă ciăng kơ kāo dui răng mgang kāo pô đăm pui ke ôh?

- Kăp dlăng kơ anôk pui bong amâo dah ea pui.
- Kăp răng bi nik yoh sit mă bruă giăm pui amâo dah kpur pui điện ênuîh pui bong, bi kbuí hong ako pui.
- Kăp iêp dlăng thiết bị amâo dah tlei pui, phích căm do thiết bị anăñ jhat leh he ka. Leh anăñ ăt ksiêm hmú moh ênai nu mnhê.
- Sit buh hóa chất le bơ gu hlong bi doh mtăm yoh-yua mnơng amâo ênuîh pui bong ôh anăñ sut.

- Knong yua thiết bị arăng coh cuăn leh anăñ koh yua-tui hluê jih ya mta arăng mtô brei leh kơ ih.
- Dum anôk thiết bị bi kburi hong ea leh anăñ đăm lui ő cắm nu bo pui ôh.
- Đăm lông mkra ôh thiết bị pui hjän pän.
- Mjiê he jih yoh thiết bị pui, kpur pui điện leh anăñ lò nướng hlăm cuối buổi mă bruă leh anăñ êjai mmöng kih êmiêt.

Bruă kcoh jhum ao

Si ngă ciăng kâo đăm bảo klei h'it ênang kơ kâo pô êjai mmöng mă bruă hlăm anôk kcoh amâo dah hong máy kcoh?

- Mă bruă dôk dơng nanao.
- Yua đal ko đal kngan ciăng kơ đăm krän ti kngan amâo dah ti khór kngan.
- Mdei phiâo tơ dah dôk gu sui, sa amâo dah dua mmöng, ciăng kơ bi êdu he klei ruă ti rong.
- Tơ dah êjai mmöng dôk kcoh, mđing nanao kơ máy kcoh leh anăñ kơ bruă dôk mă
- Mdjiê he máy kcoh êjai êlâo kơ ih lo dum ea pui amâo dah mlih bộ phận hlăm máy.
- Tơ dah mâu klei truh mse si khăt djo kngan, amâo dah ya mta klei mka mkăń, bi doh he anôk mka anăñ leh anăñ guôm he.
- Dum pui tự nhiên djo anôk hlăm anôk kcoh anăñ.
- Anôk mă bruă ciăng kơ mâu lu klei mngac, jăk hin tơ dah mđuê anôk kcoh giăm băng phă mngac.

Bruă mă kơ klei ngă puk hma

1. Tơ dah mă bruă hlăm klei ngă puk hma,
ya mta klei hui hyut srăng tuôm?

- Bong gân leh anăñ tí aruăt ngă ruă snăk.
- Thoát vị đĩa đệm.
- Tiếp xúc lu hong hóa chất nguy hiểm mse si ea drael krih hluăt.
- Djo khăt he hong mnơng mnuă mă bruă.
- Ruă ală
- Tiếp xúc hong ea drael krih hluăt.

2. Kâo ruă nanao aruăt yoh kyua kâo pu do ktro. Si ngă kâo srăng ngă?

- Élão kơ pu mnơng ktro, bi min élão mnơng anăñ tăp boh ktro nu leh anăñ phă anôk ih ciăng pu ba mnơng anăñ.
- Đám băo kngan ih āt dôk anôk pu kyua ih srăng bám hlăm anôk anăñ.

3. Tơ dah ih pu do ktro, klei anei jing jăk tơ dah ih ngă:

- Ih gir nao giăm anôk anăñ.
- Gir dum khuỷu tay leh an än păl kngan giăm hong asei mlei ih.
- Mdluh k'ut ih.
- Pu mnơng giăm leh anăñ tí anăp ih.
- Gir bi kpă rong ih êjai mmông pu mnơng.
- Ih pu brû brû sit yong kơ dlöng.
- Tơ dah mnơng nu ktro đei, duah mnuih đru ih.

4. êjai mmông pu yong mnơng, đăm bảo le ...

- Đăm hwir asei mlei ôh amâo dah kpu mgei.
  - Biă dah jhoang jơng ciăng kơ hwir asei mlei.
  - K'iêng, mra, kđiêng jơng leh anăñ k'ut ih hwir hlăm sa ting.
  - Mnơng anăñ giăm asei mlei ih jing jăk hin leh anăñ khuỷu kngan ih siă dua nah ting.
  - Tơ dah ih buh êmăñ, dum mnơng ti gu leh anăñ mdei phiăo hlăm brô dum mnit năng ai.
  - Đăm lui ih pô êmăñ êmiêk ciăng kơ bi leh bruă mă ôh.
-

5. Ngă tui si klei anei tơ dah ih dum mnơng ti gu:

- G  p k'ut ih, đăm g  p k'iêng ôh.
  - Angui b   mta leh anăñ bi c  ng aru  t tian.
  - Đăm hwir asei mlei ôh.
  - Dum mnơng giăm asei mlei ih jing jăk hin.
  - D ôk gu  n mnơng nu truh bi jăk   l  o kơ ih phlu  i mnơng.
-

6. Si ngă ciăng kơ k  o đăm tiếp xúc ôh hong ea draq krih hlu  t?

- Tơ dah ih s   djam amâo dah boh kroh đu  m ea draq krih hlu  t, kngan ih năng ai   t đu  m leh mơ h  a chất anăñ. Tơ dah ih amâo m  o m  ding ôh k   klei anei, ih s   b   mnơng b  ng, năng ai ih sr  ng b  ng djo w  t ea draq anăñ mơ, ea draq anei ngă truh k   kjham k   asei mlei ih p  .

7. Tơ dah kâo mă bruă ti sang, phung anak kâo tăp năng ēt mut bi rung hlăm anôk kâo mă bruă. Si ngă kâo srăng ngă ciăng kơ anôk phung hđeh dôk duí măo klei an toàn?

- Ih mjing ranh giới leh anăń giới hạn kơ phung hđeh hlăm kring dinu dôk lênh.
- Kăp ksiêm dlăng klei srăng truh kơ phung hđeh.
- Xác định ya mta klei srăng atăt hđeh truh kơ klei hui hyut.
- Anôk lênh hđeh đăm dum ôh thiết bị jhat amâo dah amâo an toàn ôh, ổ cut pui,v.v.
- Kăp ksiêm dlăng anôk mă bruă mơng góc độ anak ih: kăp bi mtrun căp độ dinu leh anăń dlăng ti dlōng. Ya mta klei srăng ngă kơ anak ih măo klei nguy hiěm: dinu srăng tò mò leh anăń ba mnơng bi mut hlăm bơ gei, kyua anăń tơ dah dinu bơng djo hóa chất, tò hmô: ea drao krih hluăt amâo dah mrêc. Anak ih năng ai srăng tuôm hlong klei nguy hiěm.

Bruă mă kih wac puk sang

1. Ya mta klei nguy hiěm tiỀm ǎn năng ai kâo srăng mtuôm mơng bruă kih wac puk sang?

- Chấn thương amâo dah ruă aruăt, klang amâo dah khór

Pô mă bruă kih wac kraih mtuôm hong klei kih wac lu bit anôk leh anăń pu xô ea ktro đei amâo dah lu đei. Êngao kơ năń, di gơ ēt ruă k'îêng amâo dah êmăñ êmiêk leh sut sang, ktang đei, nao anôk dlōng dlōng ciăng kơ sut leh anăń kih wac.

- Rối loạn sức khỏe sinh sản

Dôk dơng sui đei, pu do ktro leh anăń áp lực ti dlōng tian kyua kkui k'îêng ēt truh mơ kơ klei sây thai tự nhiên, kkiêng amâo djăp mlan, kí biă leh anăń huyết áp cao êjai mmông dôk ba tian.

Klei răng mgang:

Xô ea đăm tuh bo xô ôh ciăng kơ pu ênuih leh anăñ xô māo pōng ciăng kơ trut hiu ênuih hin sut sang.

Các thiết bị djo ciăng kơ bi doh he mse si ênhan pioh treo rèm leh anăñ cán dlōng ciăng kơ hrip bruih. Klei anei srăng amâo liê mmōng ôh kơ pô êmiêt puk sang leh anăñ pioh chi phí moh.

- Bệnh hô hấp leh anăñ hen suyễn.

Arăng māo klei nghiên cứu kơ pô nhân viên kih wac đổi mặt hong nguy cơ klei ruă hen suyễn kyua điều kiện mă bruă prong hin 1.7 blu so hong bruă mă mkăń. Klei ruă hen suyễn prong hin so hong phung êmiêt sang pui, bi doh mnơng mnuă, hrip bruih leh anăñ kih sang, sut mnong mnuă leh anăñ bi doh mnơng mnuă vệ sinh.

- Tiếp xúc hong hóa chất hlăm mnơng tẩy rửa māo chất nguy hiểm.

Chất tẩy rửa dui mut hl ām kso, klit, ală amâo dah đường tiêu hóa. Đa māo sản phẩm ênuih pui bơng. Khí độc srang jing mtam to dah māo lu mnong bi luk: thuốc tẩy clo bi luk hong axit amao dah amoniac tạo ra khí độc leh anan chất nguy hiểm srawng ngă jhat truh kơ asei mlei pô mă brua amao dah phung dok ba tian leh anan e diet hlam tian.

Klei răng mgang:

- Đọc bi kla leh anan ngă tui hlue klei cih mto hlam hruh.
- Cut h'ô bảo hộ ih pô mse si do guôm bô, găng, do guom bô māo bộ lọc leh anan găng.
- Tordah djo hóa chất, rao bi pral kngan hong kbu leh anan rao hong ea.
- Hóa chất tơ dah leh yua kdal he bi kjap.

- Klei le buh

Ly mnuih le buh tơ dah leh sut tria sang msah.

Klei răng mgang:

- Yua djo hnơng mōng kbu rao bi doh
- Brei djăp mmōng kơ chăt tăy răua dui sut ti gu tria sang tơ dah tria sang nu māo lu prăi.
- Răng kriē thiết bị bi doh ciăng kơ măy anăń āt dōk dui mă bruă.
- Yua giē sut sang thu amāo dah hla knih ksu sut tria sang msah, biă dah tơ dah tria sang āt dōk msah biă biă āt ngă le buh mōh.
- Wăt tōdah sut sang hong giē sut sang leh anăń djiēt bi nik biă dah sit sut āt dōk māo ea moh, āt dui ngă le buh mōh tō snăń.
- Ciăng kơ đăm brei phung dōk êbat nao giăm anôk tria sang āt dōk msah, dum biển báu rup đuôn ciăng kơ brei dinu buh leh anăń răng.

Klei răng mgang:

- Ih yua ênhan bi djo hong bruă ih mă leh anăń ênhan āt dōk jăk.
- Ih yua bi djo thiết bị ciăng kơ bi doh bơ dlōng.
- Đăm băo le ih dōk anôk bi djo ejai mmōng ih pu, yong do ktro.
- Tơ dah mnōng mnuă ktro đei, ih duah mnuih dru ih.
- Ih pioh bi kbu thiết bị pui leh anăń klei pui đăm giăm hong ea ôh leh anăń thiết bị āt dōk dui yua jăk.
- Ih amāo dui mkra thiết bị pui anăń ôh tơ dah ih amāo djo mnuih mkra pui leh anăń măo chăng chăi mă bruă.
- Ih pioh klei pui bi djo anôk ih amāo lo yua anăń.

2. Ya mta klei răi ro mra truh mōng thiết bị bi doh?

- Le buh mōng ênhan
- Kpū mgei cơ băp lu đei
- Mnōng ktro
- Pui ke
- Kpū mgei hluê hong êlan klei pui

Bruă mă nguy hiěm mkăń

Wăt tơ dah lu mnuih tị nạn hriê ti Thai lan dôk anôk khu vực hmei lac ti dlōng, biă dah biă snăk bruă mă nguy hiěm mkăń arăng iêu mă bruă. Phung mă bruă hlăm līnh vực anei amâo duí kiěm soát ôh tăp năng ăt buh moh hlăm môi truờng mă bruă amâo mào thân thiện. Kyua anăń, dleh snak đăm bảo an toàn kơ dinu hlăm anôk mă bruă. Biă dah hmei thao moh ăt mào anôk hmei duí cải thiện điếu kiện mă bruă dinu.

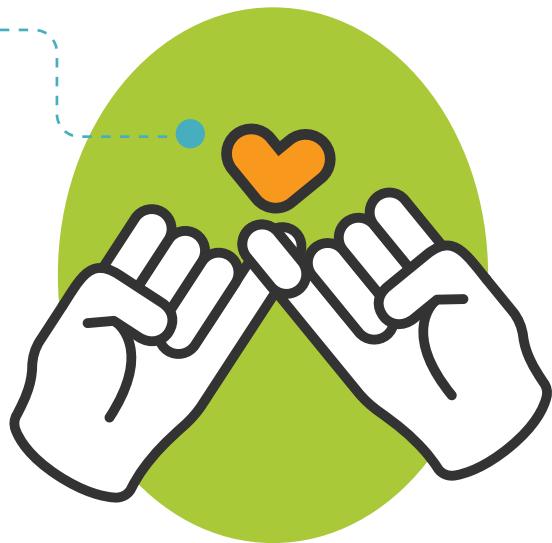
Thủy sản

- Phung mnuih ngư dân kăp kxiêm dlăng klei hui hyut hlăm anôk mă bruă mse si djie bơ ea, klei truh kyua máy móc mă bruă amâo dah mă bruă êgao hnơng đei.
- Ih hriăm sơ cứu anăń ktang lu ktang jăk. Êjai mmōng dôk hlăm mran mào knong phung găp mă bruă mbit hong ih, knong dinu yoh ih duí knang. Elâo kơ ih nao wah kan, ih lo dlăng bi nik dụng cụ sơ cứu ăt dôk ênum.
- Ciăng kơ đru phung dôk mbit hong mran ih mă bruă, ih yua ao phao, găp ih leh anăń klei đru klei hdip. Tlei đru klei hdip kă hlăm anôk giē kăp djă anăń amâo dah bộ phận mkăń hlăm mran, ko ting nah dih anăń kă hlăm đai muih kăp wah kan.
- Kyua dah bruă mă anei nu ktro anăń ciăng kơ ih duí đih mdei djăp, đăm mnăm kpiê ôh nu ngă truh kơ klei tập trung leh anăń klei mă bruă an toàn.

Mại dâm

Mại dâm le bruă mă soh klei phiă̄n ti car Thai Lan. Phung jhi asei mlei nu ên uîh sn āk māo klei truh ti an ôk gơ m ā bru ā, tă̄t truh kơ klei truh mk ān mse si tră̄m cảm, rői loạn cǎng thǎ̄ng sau chấn thương, nhiễm trùng lây truyền qua đường tình dục, HIV, māo anak biă̄ dah ka ciă̄ng māo ôh leh ană̄n djîe. (Deering KN, Amin A, Shovoeller J et al, 2014). Anei jing ya mta klei ră̄ng mgang ciă̄ng kơ pô mă bruă̄ duí māo klei an toàn.

- Hưn kơ sa cō mkă̄n thâo hbir leh ană̄n ti anôk mtuôm khâch hàng. Leh an ān cách mkă̄n ană̄n le duí moh yua pô dôk mbit hong ih duí can thiệp tơ dah ciă̄ng.
- Mdă̄p he ya mnóng knur amâo dah nguy hiě̄m hlă̄m phòng tơ dah phung khâch hàng ciă̄ng ngă̄ jhat kơ ih.
- Tơ dah khâch hàng yua ma túy amâo dah mnă̄m kpiê kjham. Khâch hàng kpiê ruă̄ amâo dah nghiê̄n kpiê kraih ngă̄ jhong ktang leh ană̄n ngă̄ klei bi roh dleh duí lo giải quyết tơ dah klei ană̄n truh. Kyua ană̄n, trá̄nh mtuôm hong phung khâch hàng tơ dah dinu yua ma túy amâo dah mnă̄m kpiê kjham.
- Lo mnhă̄ dơ̄ng kơ klei yua do ră̄ng mgang, mse si bao cao su duí đru ih mgang klei ruă̄ amâo dah HIV leh ană̄n giang mai, ba tian.

Ăt māo moh tő chúc ti Thai Lan duí đru mdē mdē leh ană̄n đru kơ klei hdip mda phung jhi asei mlei dinu pô wă̄t tơ dah dinu mōng car mdē mdē. Brei diih iêu kơ tő chúc ană̄n ciă̄ng thâo lu thông tin hin. Tơ dah ih ciă̄ng iêu blu hong tő chúc ană̄n, ih yua pô mblang thâo blu klei Thai ană̄n blu brei.

Health Center 28 (Trung tâm y tế 28)

Health Center 28 (Trung tâm y tế 28) pok sang mdrao sức khỏe tình dục srăng xét nghiệm leh anăñ mdrao klei ru ă tup qua đường tình dục mse si HIV leh anăñ giang mai. Ti anôk sang mdrao anei ăt dinu mpha bao cao su leh anăñ ea draq kơ PrEP, anei le jing klei răng mgang HIV, hlăm năñ hlei phung amâo tup HIV mnăm ea draq grăp hruê ciăng kơ lo bi êdu he klei ruă HIV tơ dah dinu tuôm jdo sô hong virut. Ti anôk sang mdrao ăt xét nghiệm tầm soát ung thư cổ tử cung. Mnuih ruă tơ dah amâo djo phung Thai ôh srăng kla prăk sang ea draq. Prăk sang ea draq ăt man dun moh. Ih iêu blu hong AAT amâo dah hlei pô we thâo blu klei My amâo dah klei Thai ciăng đru ih blu hong pô hlăm sang ea draq.

Website: <http://www.bangkok.go.th/healthcenter28>

Tel: 02-860-8210

Địa chỉ: 24/16 Krungthonburi Road, Bang Lamphu Lang Sub-district, Khlongsan District, Bangkok, Thailand 10600

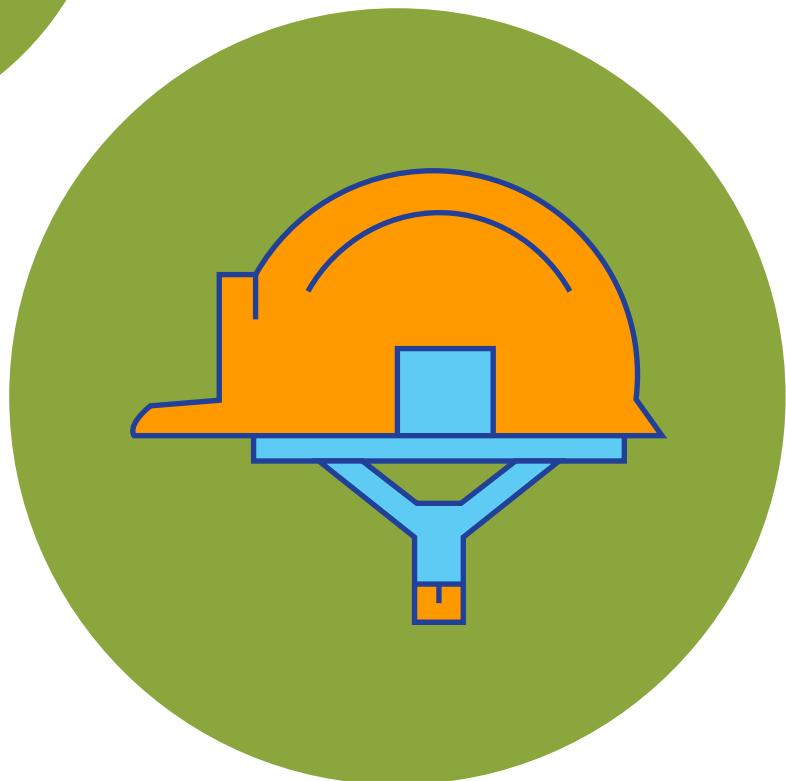
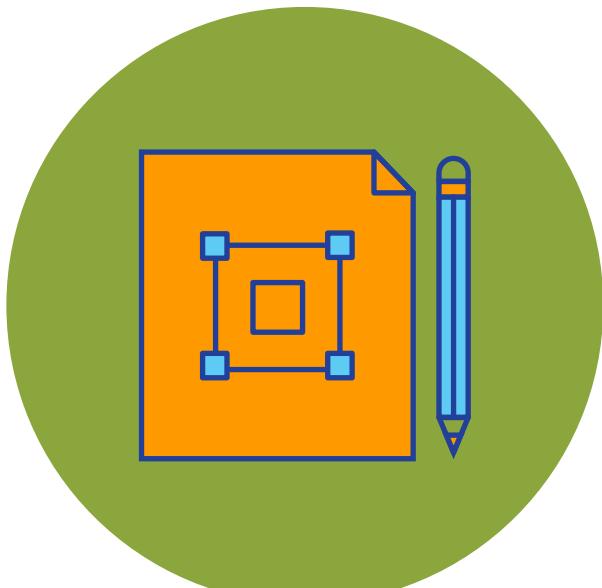
The Anonymous Clinic (Phòng khám ẩn danh)

The Anonymous Clinic (Phòng khám Ẩn danh) thuộc Trung tâm Nghiên cứu AIDS của Hội Chữ thập đỏ Thái Lan pok phòng khám ti tac mmóng hlăm hruê năm dương măng 8:30 – 11:00 để cung cấp các dịch vụ tiêm chủng, wat văc xin Viêm gan A, Viêm gan B và HPV. Phòng khám ăt măo xét nghiệm leh anăñ mdrao klei ruă lây truyền qua đường tình dục cũng như dùng thuốc PrEP và PEP, anei le ea draq mdrao phiêo đuc của thuốc điều trị HIV yua măng ưm sau khi có khả năng bị phơi nhiễm với HIV để ngăn chặn vi rút xâm nhập vào cơ thể bạn.

Website: <https://th.trcanc.org/th>

Tel: 02 2516711-5 EXT 102

Địa chỉ: 104 Ratchadamri Road, Pathumwan, Bangkok, Thailand, 10330

Tài trợ mảng knuk kna car My